Nr. 32 (6488)
CETURTDIENA,
1994. GADA 21. APRĪLIS
Abonēšanas maksa
mēnesī Ls 0,43,
mazumtirdzniecībā
līgumcena
Laikraksts iznāk 8 reizes mēnesī, otrdienās un ceturtdienās

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Lauksaimniecības produkcijas ražošana arī šogad samazināsies

♦ Saruna ar Preiļu lauksaimniecības departamenta direktoru Jāni Vucēnu

— Kā jūs raksturotu pašreizējo privatizācijas gaitu rajonā?

— Šis process nenorit viennozīmīgi. Vienviet bez emocijām, lietiški, citviet, kā Smelteros, — ar skandālu, kas izskanējis pa visu Latviju.

Samazinoties zemes platībām paju vai kopdarbības sabiedrībās, sarūk sabiedriskā ražošana. Bet zemnieki un piemāju saimniecību īpašnieki vēl nespēj organizēt ražošanu tā, lai nebūtu krasa lopkopības un lauksaimniecības produkcijas kopražošanas krituma.

1990. gadā rajonā bija 56 000 liellopu, 1993. gadā — 44 300, bet šī gada sākumā — vairs tikai 25 843. Līdzīga situācija arī cūkkopībā. 1990. gadā rajonā bija 54 212 cūkas, 1993. gadā — 22 520, bet šī gada 1. janvārī tikai 11 957. Tas pats vērojams aitkopībā.

Problemātiska kļuvusi saražotās produkcijas pārdošana, un neapmierina iepirkuma cenas. Tās atkal samazinās. Piemēram, Daugavpils gaļas kombināts, kurš līdz šim liellopu gaļu iepirka par 0,37 latiem kilogramā, tagad maksā tikai 0,29 latus. Tāpat ar jaunlopu gaļu, kuras iepirkuma cena samazinājusies no 0,43 līdz 0,34 latiem par kilogramu. Straujš cenu kritums sagaidāms arī Jēkabpils gaļas kombinātā. Cūkgaļu vispār kombināti vairs nepieņem, jo to izdevīgāk importēt no ārvalstīm. Tāpēc var prognozēt tālāku lauksaimnieciskās ražošanas sašaurināšanos.

— Vai lauksaimniecības departaments spēj ietekmēt privatizāciju paju sabiedrībās, kur tā bieži vien rada daudzas konfliktsituācijas?

— Ja ir strīdi vai konflikti, tos jāizšķir tiesai. Tas, kā norit paju sabiedrību īpašuma privatizācija, ir paju biedru ziņā. Kur tā notiek godprātīgi, arī strīdu mazāk. Bet, piemēram, Aglonā, Stabulniekos, Smelteros situācija tā samezglojusies, ka to var atšķetināt tikai tiesa. Mēs no «augšas» šo procesu ietekmēt nevaram.

— Kāds, pēc jūsu domām, būs šis pavasaris, vasara un saimnieciskais gads vispār?

— Samazināsies ne tikai lopkopības, bet arī zemkopības produkcijas ražošana. Departamenta galvenais agronoms prognozē, ka labības sējumi, salīdzinot ar pagājušo gadu, būs aptuveni 58 procenti. Rudenī ziemāji ir iesēti tikai 28 procentu apjomā no iepriekšējā gada līmeņa. Tie pārziemojuši dažādi, piemēram, vēlīnie ziemas kviešu sējumi — slikti.

Nupat zemnieki slēdza līgumus par linu audzēšanu. Tos audzēs tikai 15,5 hektāru platībā. Salīdzinot ar citiem rajoniem, tas ir gaužām maz. 25 cilvēki noslēguši līgumus par 100 tonnu cukurbiešu izaudzēšanu. Arī tas nav daudz. Taču cukurbiešu sējplatības, droši vien, būs lielākas, jo interese par to audzēšanu ir lielāka nekā par linu. Paredzams, ka krasi samazināsies arī kartupeļu platības. Domāju, ka šogad rajonā ļoti daudz zemes paliks neapstrādātas.

— Pavasaris, kaut šogad arī nemīlīgs, tomēr ir klāt. Vai lauku darbi jau sākušies?

— Jā. Nupat kāds zemnieks no Aizkalnes pagasta pastāstīja, ka iesējis auzas. Tur, kur augsne ir smilšaina, jāsāk aršana. Tiesa, tie zemnieki, kuri cerēja saņemt Pasaules bankas kredītu, pagaidām pie naudas nav tikuši. Atliek cerēt, ka tā tomēr drīz ienāks un lauksaimnieki savas problēmas atrisinās, neiekavējot pavasara sēju.

Sarunu pierakstīja
A.Iļjina

«Katōļu Dzeive» Preiļos

♦ Preiļu rajona galvenās bibliotēkas darbinieces Ināra Batarāga, Janīna Prikule un Mārīte Jeļisejeva pagājušo ceturtdien aicināja uz tikšanos ar reliģiski sabiedriskā, ilustrētā žurnāla «Katōļu Dzeive» redakcijas darbiniekiem.

Tam par iemeslu bija mēnešraksta piecu gadu jubileja, kopš tas atsācis savu iznākšanu. Ar piecgadēm mēs bijām raduši mērīt mūsu dzīvi padomju laikā. Visos tās pastāvēšanas gados žurnāls, protams, neiznāca.

Katoļiem adresētais izdevums sāka iznākt 1926. gadā baznīckunga Dominika Jaudzema redakcijā. Žurnāli Latgalē lielāko tiesu ir bijuši vienas personas aizgādnībā, un tā tas bija arī ar «Katōļu Dzeivi». To nostabilizēja un izveidoja prelāts Aleksandrs Novickis (faktiski vadīja no 1928. līdz 1940. gadam). Žurnālu izdošana Latgalē nebija viegla. Apšinīka «Kristus Karūgs» iznāca tikai vienu gadu, Broka «Draugs» — nepilnus četrus, bet «Katōļu Dzeive» — piecpadsmit gadus.

Žurnālam bija savas tradīcijas: redakcija zināja, kas tautai vajadzīgs, un lasītāji zināja, ko viņi no sava mēnešraksta sagaida. Tas bija ieturēts populāri zinātniskā garā ar plašu vietu atsevišķu katoļu draudžu vajadzībām. Katrā tā numurā bija laikam piemēroti apcerējumi, raksti par katoļu kultūru un dzīvi ārzemēs, draudžu hronika, kāds stāstiņš, praktiski padomi, stūrītis laika kavēklim un jaunatnei. Ar politikas jautājumiem žurnāls nenodarbojās un strīdos neiesaistījās. Tas neveica arī Latvijas baznīcas izpēti. Par savu galveno uzdevumu redakcija uzskatīja reliģiskās dzīves kopšanu. Un kā tādam tam, šķiet, ir bijusi lielākā tiража Latvijā.

Pirmskara gados tā metiens ir bijis 9-10 tūkstoši eksemplāru. Par žurnāla līdzstrādniekiem bija garīgā semināra audzēkņi un mācītāji. Ar to bija saistīti profesors L.Latkovskis un dzejniece Naaizmērstule.

Par žurnāla vēsturi un redakcijas darba šodienu stāstīja atjaunotā izdevuma redaktors, Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis un atbildīgā sekretāre Maruta Latkovska.

Redaktors teica: «Nav iespējams to izdot kā pirms kara. Tehnikas ziņā tagad esam citā līmenī, morāles — krietni zemāk.» Ja nebūtu bijis Rēzeknes tipogrāfijas direktora Bruzguļa kunga un Viļānu darītāju, diez vai mēs tagad varētu runāt par katoļu tipogrāfiju. Neatsverams nopelns žurnāla iznākšanā pieder tehniskajai redaktorei Emīlijai Brokai.

Pirmā numura aktualitātēs Aida Prēdele rakstīja: «Mūsu tauta ir liela un nebeidzama ģimene. Tā ir ģimene, kurai ir nākotne, jo, kamēr būs bērni, būs nepārtrauktība un virzība uz priekšu. Bet nav jāmeklē citi, vēl lielāki ienaidnieki mūsu tautas ģimenei par tiem, kas slēpjas (varbūt nemaz neslēpjas) viņas pašas mājā: alkoholisms, nesaticība, šķiršanās sērga. Tie grauj mūsu ģimeni no iekšpuses, tie atņem mūsu vēl nedzimušajiem bērniem viņu labo mantojumu un piešķir ubaga tarbiņu, ar ko palaiž pasaulē — sak, ej, mana tauta, cik tālu tā aiziesi...»

Tas ir aktuāli arī šobrīd — pēc pieciem gadiem — Starptautiskajā ģimenes gadā. Tieši ar domu par ģimeni, par bērnu audzināšanu tovakar virzījās saruna. Redakcijai tā bija pirmā tikšanās ar saviem lasītājiem.

Voldemārs ROMANOVSKIS

● Informācija zemniekiem

Ko sēsim šopavasar?

♦ Rūgta bijusi pērnā un aizpērnā gada mācība mūsu zemniekiem. Gluži kā bērnu grāmatiņā par bitēm, ar kurām nekad neko nevar zināt. Ja vienu rudeni par augstu cenu iepērk rudzus, tad nav nekādas garantijas, ka otru rudeni būs tāpat. Gadās, ka izaudzēto nav kur likt. Pēdējo reizi tā bija ar kartupeļiem — šopavasar daudziem lauku saimniekiem ar šo mantu pagrabi pilni līdz augšai.Lai kaut nedaudz orientētu zemniekus, ko sēt šopavasar, lai rudenī izaudzētajam būtu noiets, lūdzu pastāstīt lauksaimniecības departamenta galveno agronomu Jāni Kivlenieku:

— Vislielākais pieprasījums noteikti būs pēc kviešiem. Vinnēs tas, kurš rudenī paspēja iesēt ziemas kviešus, kuriem ražas mūsu apstākļos aizvien ir labākas. Pērn slikto laika apstākļu dēļ rajonā iesēja tikai piekto daļu, tas ir, apmēram 700 hektārus. Tāpēc noiets noteikti būs arī vasaras kviešiem. Pagaidām gan nav īstas skaidrības ar sēklu. Solīja zviedri, bet nav saņemta atbilde, vai sēklu varēs saņemt kā humāno palīdzību, vai arī par to nāksies maksāt. Neskaidrības arī ar Ukrainu, jo tur lielās platībās ziemas kvieši iznīkuši un vasaras kviešu sēkla būs vajadzīga pašiem.

Vēl ir cerības, ka pozitīvi beigsies sarunas ar Sanktpēterburgas apgabala lauksaimniekiem. Viņi mums var piedāvāt šķirni 'Ļeņingradka', kas pie mums rajonēta, bet arī agrotehniski ļoti prasīga, to neder sēt pavasarī artā zemē, vajadzīgs kārtīgs mēslojums.

Droši var sēt auzas, jo arī šai kultūrai labas perspektīvas. Auzu pārslas pieprasa Lietuva. Auzas labprāt iepērk arī Latvijas pārtikas pārstrādes uzņēmumi. Miežus šogad iepirks tikai alus rūpniecībai pēc iepriekšējiem līgumiem.

Rudzu valsts rezervē pietiek līdz 1995. gada ražai. Solās iepirkt tikai spirta rūpniecība, bez tam būs vajadzīgi iepriekš noslēgti līgumi.

Auzas 'Selma' un 'Māra', kā arī miežus 'Abava' un 'Svalef' sēklai var iepirkt tepat mūsu rajonā paju sabiedrībā «Ausma». Interesentus pēc iepriekšējiem pieteikumiem tur gaida otrdienās un piektdienās. Sēklas pircējiem izsniegs arī šķirnes apliecību, kas vēlāk būs vajadzīga valsts dotāciju saņemšanai. Sēklu var iegādāties arī SIA «Stabulnieki» un «Sīļukalnā».

Visādi atbalstāma un veicināma ir griķu audzēšana. Sēklu nekavējoties jābrauc saņemt uz Skrīveru izmēģinājumu saimniecību. Tiesa, viens kilograms maksā 40 līdz 50 santīmus, bet izsējas norma ir 60 kilogrami uz vienu hektāru.

Gribas cerēt, ka rajonā atjaunosies garšķiedras linu audzēšana. 110 hektārus lielām platībām linsēklas jau iedalītas bez maksas. Tās saņēmuši tie, kuri bija noslēguši līgumus.

Drīzumā rajons saņems kukurūzu, taču pagaidām nav pieprasījuma. Zirņus sēklai var iepirkt Rēzeknes un Madonas rajonos, vasaras vīķus tepat paju sabiedrībā «Jersika».

Daudzus interesē, cik lielās platībās stādīt kartupeļus — vienīgi tik, cik var patērēt. Lielākas platības attaisnosies, ja iepriekš būs noslēgts līgums ar kādu firmu vai pārstrādes uzņēmumu.

Visbeidzot — cukurbietēm noiets būs Jēkabpils cukurfabrikā. Kārtība — iepriekšējā, vajadzīgs līgums, pēc kura uzņēmums maksās Ls 20 par tonnu produkcijas, vai attiecīgi cukurā.

L.KIRILLOVA

Pilsoņiem nav darba, ārvalstnieki strādā...

♦ Nu jau pagājis laiciņš, kopš uz jaunām telpām A.Paulāna ielā 3a pārcēlusies Pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļa. Tās priekšnieks Pēteris Upenieks teica, ka telpas pilnīgi izremontētas, sagādātas jaunas mēbeles, un domā, ka darbinieki var justies apmierināti. Vienīgi ziemas mēnešos vēlams vairāk siltuma. Bez tam Līvānos strādā pasu maiņas reģistrators, un līvāniešiem un apkārtējo pagastu iedzīvotājiem nav jābrauc uz Preiļiem.

— Kā veicas ar jauno Latvijas Republikas pasu izsniegšanu?

— Pases apmainījuši jau 14 693 pilsoņi, kas sastāda 60 procentus no pilsoņu skaita. Tomēr gribētos, lai aktivitāte no pilsoņu puses būtu lielāka.

— Vai gaidāma PSRS pasu maiņa?

— Jā, jo tāda valsts kā PSRS vairs nepastāv. PSRS pases tiks mainītas pret apliecībām. Pašreiz iedzīvotājiem vēl ir zināmas priekšrocības. LR pilsoņiem, lai aizbrauktu uz Krieviju, ir vajadzīga vīza, kas nav vajadzīga iedzīvotājiem. Apliecību ieviešana šo jautājumu noregulēs.

— Vai visi rajona iedzīvotāji (pilsoņi un nepilsoņi) ir reģistrēti pirmuzskaitē?

— Nē. Reģistratoram vēl pietiek darba. Bija gadījums, kad atnāca cilvēks vēl ar vecveco zaļo pasi. Pati dzīve sāk piespiest iziet reģistru, lai tiktu pie koda, kurš ir vajadzīgs, saņemot nodokļu grāmatiņas, mainot vai saņemot jaunas traktorista vai šofera tiesības, izejot medicīnisko apskati, saņemot pabalstus un daudz kur citur.

— Vai ir iespēja dabūt ziņas par katru rajona iedzīvotāju?

— Praktiski, jā, tikai iedzīvotāju sastāvs ir mainīgs jēdziens, un dabiska parādība, ka viņi precas, dzimst, šķiras, maina adreses un, lai cik tas nebūtu bēdīgi, mirst. Pagaidām ziņas tiek koriģētas ar pilsētu un pagastu valžu atskaitēm. Pagasti to izdara savlaicīgi, bet to nevar teikt par Preiļu pilsētas valdi, šeit atbildīgā par atskaitēm to nekādi negrib darīt. Tāpēc varbūt arī no Preiļu pilsētas iedzīvotājiem ir visvairāk neapmierināto. Tās ziņas, kas bija iekļautas pirmuzskaitē, kompjūteros ir ievadītas.

— Vai iedzīvotājiem obligāti ir vajadzīgas dzimšanas apliecības?

— Jā, obligāti.

— Vai iedzīvotāji ievēro visu, kas attiecas uz pasu maiņu, vīzu režīmu, ārvalstnieku iekārtošanos darbā un tamlīdzīgi?

— Nē. Pie mums parādās Latvijas Republikas pilsoņi ar PSRS pasu vāciņiem, kuri lūdz iespiest LR iedzīvotāja spiedogu, lai varētu brīvi tikt pāri robežai un atpakaļ. Tas, protams, ir savtīgos nolūkos. Nelikumības pieļauj arī organizāciju vadītāji, kuri pieņem darbā citu valstu pilsoņus, neskatoties uz lielo skaitu vietējo bezdarbnieku. Ar 150 latiem par to sodīti Haritonova un Kavinska kungi. Daudz šajā ziņā grēko privātās struktūras, sevišķi Līvānu privātfirmas. Iespējas strādāt tādējādi tiek atņemtas desmitiem Latvijas pilsoņu.

Atklāti gadījumi, kad Preiļos un pagastos saņēmušas pastāvīgu pierakstu personas, ko varēja pierakstīt tikai uz laiku. Ir ziņas, ka persona, kas nelikumīgi pierakstīta kādā no pagastiem, aizbraukusi uz Krieviju un strādā par ciema padomes priekšsēdētāju. Nozaudēja pasi, saņēma citu pasi un aizbrauca uz Krieviju. Pastrādās un atgriezīsies savā pieraksta vietā...

Atklāti pārkāpumi pasu un vīzu daļā. Neskatoties uz to, ka mēs izdevām termiņuzturēšanās atļauju, kas dod tiesības pierakstīt uz laiku, kādas ārstes vedekla pierakstīta pastāvīgi.

Pastāvīgu pierakstu devusi arī Preiļu pilsētas valdes darbiniece dažos gadījumos, kad mūsu departaments bija izdevis atļauju tikai pierakstam uz laiku.

Nelikumīgas pierakstīšanas gadījumā pie darba tiek mediķi, bet domāju, ka ir taču vietējie medicīnas darbinieki, kas palikuši bez darba.

— Kā uz ārzemēm var aizbraukt LR pilsoņi? Kā ielūgt ciemos radus no ārzemēm?

— Izņemot Lietuvu un Igauniju, caur to valstu konsulārajām iestādēm, uz ko grib braukt. Bet, lai ielūgtu ciemiņus, pie mūsu galvenā vīzu inspektora var saņemt ielūgumus, kā arī paskaidrojumus.

Ar Pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļas priekšnieku Pēteri Upenieku sarunājās
L.RANCĀNE

Zemniekam atkal jādomā...

♦ Rajona lauksaimniecības departamentā notika pagastu pārstāvju sanāksme, lai vēlreiz spriestu par linkopību.

Šoreiz Rīgas firmas «Rauts» viceprezidents Aleksandrs Jevtušoks Preiļos bija ieradies lietišķā vizītē, lai zemniekiem, paju sabiedrībām un pagastiem piedāvātu savstarpēju sadarbību. Konkrēti: slēgt līgumus ar firmu «Rauts» par linu audzēšanu un pārdošanu. Firma, kura uzsākusi darbību Krāslavas un Ludzas rajonos, joprojām esot gatava pirkt Preiļu linu fabriku.

Aleksandrs Jevtušoks pastāstīja, ka firma Preiļos plānojot izveidot linu audumu ražotni, bet Krāslavas un Ludzas linu fabrikās veikšot linu pirmapstrādi. Viceprezidents teica, ka «Rauts» vēloties aptvert visu Latgali un sadarbosies arī ar citām firmām, kas veic linu apstrādi. Vārdu sakot, firma garantējot zemniekiem, paju sabiedrībām, kopdarbības sabiedrībām un pagastiem brīvo zemes platību nomu, lai izvērstu linaudzēšanu. Šim nolūkam tiekot gādāta tehnika, kuru zemnieki vai paju sabiedrības varēs ņemt nomā.

Viceprezidents paskaidroja, ka Preiļu linu fabrikas jaunā korpusa celtniecības pabeigšanai firma esot gatava ieguldīt lielas naudas summas. Linaudzēšana notikšot tikai mehanizēti — pēc ārzemju tehnoloģijas.

Linaudzētājiem firma sola tehnisku un finansiālu palīdzību, garantē producijas iepirkšanu. Zemnieki varot izvēlēties: ņemt nomā vai nopirkt, piemēram, traktoru ar firmas starpniecību. Noma iespējama tad, ja apvienojas vairākas sīksaimniecības un apstrādā vismaz dažus desmitus hektāru zemes. Vispirms līgumu slēgšot ar saimniecībām, kuras apsaimnieko lielākās zemes platības.

Rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns sacīja, ka esot mainījis sākotnējo negatīvo attieksmi pret sadarbību ar «Rautu». Jo kaimiņu rajonos, kur firma uzsākusi darbību, linu fabrikas jau strādā. Tajās varēs pārstrādāt arī tos linus, kuri kopš 1992. gada guļ Preiļu noliktavās. Jānis Vucēns aicināja zemniekus, jo īpaši pagastus, kur ir daudz neapsaimniekotas zemes, slēgt līgumus ar «Rautu» par zemes izmantošanu. «Rauts» būs akciju sabiedrība, un tiem, kuri sadarbību uzsāks agrāk, būs lielākas iespējas darboties un arī pelnīt.

Tā — Jānis Vucēns. Bet zemniekiem, paju sabiedrībām un pagastiem atliek izvēles iespēja — sadarboties vai nē ar «Rautu», apsverot firmas noteikumus un līguma attiecības.

A.IĻJINA

• Sarunas ar biznesa ļaudīm

Vai medicīna ir bizness?

♦ Dakteri Juri Urtānu Preiļos un rajonā zina daudzi. Taču ne visi zina viņa privātpoliklīniku, kas pirmajiem pacientiem durvis vēra jau pirms gada. Privātstruktūras medicīnā Latvijas biznesa pasaulē ir visai reta parādība, tāpēc jo interesanti bija uzzināt, kā savas poliklīnikas veidošanas posmu vērtē tās saimnieks.

— Lai neapvainojas sportisti, taču man gribas teikt tā — šahs nav sports un medicīna nav bizness.

— Kāpēc tad jūs, dakter, izvēlējāties šo ceļu?

— Mani uz to mudināja kontakti ar Rietumu kolēģiem. Rudīte Brūvere no Minsteres un kādreizējais latgalietis, bet tagad viens no talantīgākajiem ginekologiem, kādus vien esmu pazinis, Jānis Dimants, bija tie, kuri ietekmēja mani psiholoģiski. Un tad es sapratu, ka strādāt vajag savādāk, ka savādāk vajag arī domāt.

Mana pārliecība ir tāda, ka Latvijas valsts neveicina ārstu aktivitāti, viņu gribu apgūt jaunas metodes. Ja kāds savā būtībā ir entuziasts, viņš meklē un dara. Ja citam tas liekas nevajadzīgi, mierīgi sēž un saņem algu. Protams, ka tā ir vienkāršāk. Acīmredzot tāpēc medicīnas privātiestāžu republikā ir tik maz. Līdzīgas poliklīnikas ir Aizkrauklē, Valmierā, protams, Rīgā. Taču Latgales pusē par tādām neesmu dzirdējis. Daudzus atbaida vispārējā negatīvā attieksme pret privātstruktūrām. Pāri to cilvēku galvām, kuri iedrošinās strādāt savādāk, gāžas dubļi, tiek meklētas visdažādākās iespējas jauninājumus nomelnot.

— Vai jums arī ir nācies saskarties ar pretestību savu ideju īstenošanā?

— Jāatzīst, ka manu lēmumu strādāt atsevišķi ļoti pozitīvi uztvēra vietējās varas iestādes, nekādu sprunguļu riteņos, kā saka, nebija. Sarežģītāk veidojās attiecības ar rajona slimnīcas un poliklīnikas administrāciju. Bet viņiem jau arī sava taisnība, jo negribas tuvumā iegūt kaut mazus, taču konkurentus. Mana pārliecība nemainīsies, valsts sistēmā neatgriezīšos. Tagad visādu klapatu ir krietni vairāk, arī darba ir vairāk. Tomēr es jūtu, ka mans poliklīnikas modelis ir produktīvāks. Gan jau cilvēki paši tiks skaidrībā, kur viņiem labāk, jo tagad būs izvēles iespējas.

— Vai bijāt apguvis kādas speciālas zināšanas, pirms sākāt privātpoliklīnikas organizēšanu?

— Nē. Man bija tikai pieredze tiešajā darbā. Sāku ar mēģinājumu un kļūdu metodi. Ar prieku jāatzīst, ka rupju kļūdu gada laikā nav bijis, tagad savu rīcību mainītu tikai dažās niansēs. Vissarežģītākais ir tikt skaidrībā par firmas finansiālajām iespējām. Banku kredītu procenti ir augsti. Medicīnā naudas aprite nevar būt tik strauja, kā, teiksim, tirdzniecībā. Pirms atļauties kādu lielu aparatūras pirkumu, ne tikai septiņas, bet desmit reizes rēķinājām un apsvērām. Ilgi skaitļojām, kādas varētu būt cenas mūsu pakalpojumiem — lai paši savilktu galus kopā un lai cilvēki varētu atļauties maksāt. Liela ekonomiskā palīdzība bija Brūveres kundzes dāvātais sonogrāfs. Esam iegādājušies aparatūru stomatoloģijas kabinetam. Viss tagad maksā naudu, fantastisku naudu. Neviens santīms nerodas pats no sevis, bet jānopelna. To var izjust tikai tā strādājot, kā tas notiek pie mums. Tāpēc meklējam jaunas darba formas, sniedzam kosmetologa pakalpojumus, top solārijs.

— Pasaulē ārsti ir vieni no labāk atalgotajiem darbiniekiem, vai jūsu speciālisti arī var lepoties ar krietnām algām?

— Pagaidām mēs par to tikai sapņojam. Vispirms jāatmaksā kredīti. Uztraucamies par to, kā spēt laikus norēķināties, jo procentu likmes ir nesamērīgi augstas. Es tikai ceru, ka šāda situācija nebūs mūžīga. Medicīna taču nav tā nozare, kas dod milzīgu peļņu. Republikas valdības sfērās un arī rajona vadībā bieži dzirdamas domas, ka medicīna «apēd» pārāk daudz naudas. Tiesa, līdzekļus iztērē krietni, taču liela daļa tiek izmantota neracionāli. Tā ir visas valsts medicīnas nelaime. Ja šajā sistēmā nenotiks pārkārtojumi, var gadīties, ka sāksies neatgriezeniskas izmaiņas. Un situācija tad būs traģiskāka nekā Latvijas laukos, kur kolhozi likvidēti, fermas un citi objekti izpostīti, bet viss jaunais tautsaimniecībā ienāk ar lielām pūlēm.

— Sarunājoties ar cilvēkiem, kuri apmeklējuši jūsu vadīto privātpoliklīniku, visbiežāk dzirdamas labas, siltas atsauksmes.

— Jā, es domāju, ka cilvēku pamatmasa ir apmierināta. Pie mums ik dienas iegriežas pāris desmiti pacientu. Tie ir Preiļu iedzīvotāji, brauc arī no laukiem. Speciālistus, kuri strādā mūsu poliklīnikā, viņi atzina par saviem dakteriem jau tad, kad šie ārsti strādāja lielajā poliklīnikā. Tas vēlreiz pierāda ģimenes ārstu nepieciešamību. Vienmēr esmu bijis pārliecināts, un tagad šī pārliecība vēl vairāk nostiprinājusies, ka slimnieku pieņemšanā nevar būt konveijera sistēmas. Te es varu mierīgi strādāt ar pacientu pusstundu un pat vairāk. Ar cilvēku vajag izrunāties bez lieciniekiem, dažreiz tas palīdz pat labāk nekā zāles un procedūras.

Ceram, ka drīzumā mūsu poliklīnikā uz pilnu slodzi strādās terapeits, kas saviem pacientiem varēs kļūt par īstu ģimenes ārstu. Jau vairākus gadus rajona poliklīnikā apmeklētāji var izvēlēties, pie kura terapeita griezties vajadzības gadījumā. Taču ārsti nav ieinteresēti materiāli, un rezultātu nav.

Privātpoliklīnikas uzdevums ir, izmantojot situāciju, organizēt savu darbu tā, lai cilvēki izvēlētos tieši mūs. Te ikviens var lielos vilcienos uzzināt par savu veselības stāvokli, stundas laikā saņemt analīžu rezultātus. Daļu izmeklējumu pēc līguma mums veic rajona poliklīnikā, piemēram, fluorogrāfa pakalpojumus. Taču viss notiek krietni ātrāk. Īpaši svarīgi tas ir lauku cilvēkiem, kuri transporta sarežģījumu dēļ negrib lieki tērēt laiku.

— Vai nākotne jums šajos sarežģītajos apstākļos liekas pietiekami optimistiska?

— Finansiālajā ziņā nākotnē vēl daudz neskaidrību. Tuvākajā laikā vajag pārbūvēt telpas, lai tās atbilstu visiem medicīnas iestādes kritērijiem. Tālāk nākotnē ceram uzbūvēt jaunu ēku, lai tur būtu gan ambulance, gan neliels stacionārs, kur slimnieks vajadzības gadījumā varētu uzturēties kaut vai dažas stundas.

Optimismu vieš iespējas pilnveidoties profesionāli. Taču izjūtams zināšanu trūkums ekonomikā. Kad mācījāmies medicīnas institūtā, mācību programmās nekas tāds nebija paredzēts. Tagad viss jāapgūst pašmācības ceļā, jāiepazīstas ar Rietumu kolēģu pieredzi darba organizēšanā, jālasa speciālā literatūra. Tas nozīmē, ka vajadzīgas zināšanas arī svešvalodās. Un atkal ir tā, ka ar to, kas bija pilnīgi pietiekami agrāk, tagad ir daudz par maz.

— Vai, neskatoties uz daudzajām problēmām un klapatām, tomēr esat apmierināts, ka sākāt iet savu ceļu?

— Viennozīmīgi — jā. Tikai vēlreiz gribu uzsvērt, ka medicīna nav un nevar būt bizness. Mēs gribam kaut nedaudz paieties pretī cilvēkiem viņu sāpēs un ciešanās. Tas taču ir katra mediķa pienākums.

— Paldies par sarunu un labu veiksmi!

Intervēja **L.Kirillova**

Taupība minerālmēslu lietošanā

Starp galvenajiem augu barības elementiem — slāpekli, fosforu un kāliju ir būtiskas atšķirības.

Iepriekšējā gadā iestrādātie un neizmantotie slāpekļa mēsli uz šo gadu augsnē nav saglabājušies, tāpēc tos jādod tikai tik daudz, cik tekošajā gadā laukaugiem vajag. Taču ar slāpekļa mēslu taupīšanu un augu badināšanu cietīs ražas, un nedos atdevi ne izdevumi augsnes apstrādē, ne šķirnes sēklu iegādē, sējumu kopšanā un citos pasākumos. Tādēļ slāpekļa mēsli ir jāpērk un jālieto. Te jāzina, ka tiem laukaugiem, kuriem ir tieši iestrādāti labas kvalitātes kūtsmēsli, slāpekļa mēslu devas var tikt samazinātas.

Ar fosfora un kālija mēsliem ir citādi — to neizmantotā daļa uzkrājas augsnē. Bijušajām lielsaimniecībām minerālmēslus dotēja no valsts budžeta un pārdeva par ļoti zemām cenām, tādēļ visi iespējamie fondi tika izsēti uz tīrumiem un pļavām, cik bija un kā gadījās. To neizmantotā daļa ir uzkrājusies mūsu augsnēs.

Katram zemniekam ir jāzina, cik to ir viņa tīrumu un pļavu augsnē, cik no tiem var uzņemt fosfora, cik kālija, cik trūkst un cik jāpiesēj šie minerālmēsli. Katram saimniekam jārēķina ne vien, cik naudas ir maciņā, bet arī, cik fosfora un kālija ir uzkrāts katrā laukā. To var uzzināt pēc augsnes agroķīmiskās kartēšanas materiāliem, kas bija katrā lielsaimniecībā. Ja tie nav saglabājušies, tad rajona agroķīmiķis vai konsultācijas dienesta darbinieks tos var dabūt arhīvā vai arī noorganizēt jūsu saimniecības augšņu izpēti.

No tām jūs uzzināsiet, kurā laukā ir ļoti zems, zems, vidējs vai augsts augiem viegli izmantojamā fosfora vai kālija nodrošinājums. Laukos, kur ir augsts to nodrošinājums, samērā labas ražas var iegūt bez fosfora un kālija mēsliem, bet obligāti jālieto slāpekļa mēsli vai arī kūtsmēsli un samazinātas slāpekļa mēslu devas. Ja fosfora nodrošinājums augsnē ir viduvējs, tad to var lietot nelielās devās, piemēram, granulēto superfosfātu kopā ar sēklu. Ja šo augu varības vielu augsnē uzkrāts ir maz, tad attiecīgie minerālmēsli ir jālieto kaut arī trūcīgākās devās.

Agrāk bija pārdošanā gadiem iepazīti minerālmēslu veidi un stabilas to cenas. Tagad katra firma slavē savus minerālmēslus, un zemniekam, pirms izdod par tiem naudu, ir jāapsver visizdevīgāko pirkuma variantu.

Ir jāzina to, ka nav jālieto cenas par brutto tonnu, bet cik santīmu maksā viens kilograms slāpekļa, fosfora vai kālija tajos vai citos minerālmēslos, ko piedāvā viena vai otra firma. Tātad ir jāzina augu barības vielu saturs katrā pērkamajā minerālmēslu veidā.

Bez tam ir jāpēta minerālmēslu cenu sezonas svārstības. Vajadzētu veidoties tādai situācijai, ka pavasarī pirms sējas minerālmēsli ir visdārgākie, bet rudenī un ziemā, kad tos nelieto, ir iespējams nopirkt par lētākām cenām.

V.Osmanis, *Dr.agr.*

• Mūsu novadnieki

ANTONS VECELIS

(1889-1915-1917?)

Pagājušā gadsimta beigās Līvānu pagasta attālajā Gruguļu sādžā Dopuļu mājās dzīvoja 6 bērniem svētīta Veceļu ģimene. Tēvs — Andrejs, māte — Māra, bērni — Jūlija, Antons, Sofija, Jānis, Tekla un Anna.

Mātei agri aizejot mūžībā, vecākajai meitai Jūlijai bija tikai 12 gadu. Tēvs pēc sievas nāves nav precējies. Bijis dziļi reliģiozs cilvēks un savus bērnus audzināja stingri darbam un lūgšanai. Tēvs bija iecerējis vecākajam dēlam Antonam kļūt par garīdznieku.

Pēc Līvānu skolas beigšanas Antons pa vasarām cītīgi mācījās latīņu valodu pie toreizējā Līvānu prāvesta Vitālija Treibšo. Apbruņojies ar vajadzīgām zināšanām, Antons devās uz Pēterpili, kur tajā laikā pulcējās daudzi Latgales jaunieši, lai kāptu zinību kalnā un pēcāk atgrieztos pie savas tautas nesdami gara gaismu. Centīgais jauneklis iestājās Svētās Katrīnas ģimnāzijā. Pēc tās beigšanas viņš tūlīt iestājās Pēterpils Garīgajā seminārā.

Pēc sekmīgi pabeigtajām studijām 1915. gadā iesvētīja par priesteri un savu I Svēto Misu viņš ieradās celebrēt savā dzimtajā draudzē Līvānos. Svinīgais dievkalpojums notika 1915. gada Baltajā svētdienā (svētdienā pēc Lieldienām). Par arhidiakonu bija pats draudzes prāvests V.Treibšo. Klāt bija visi piederīgie un tuvinieki. Sevišķi priecīgs bija tēvs, jo, neskatoties uz lielajām grūtībām, vienam dēlam nu bija augstākā izglītība, kas tolaik Latgalē bija liels retums.

Ir saglabājusies jaunā garīdznieka piemiņas kartīte no šī svinīgā notikuma, kur starp citu rakstīts (toreizējā rakstībā):

— *Pimin tu Swatu Misi, kuru pyrmu reizi nutureja bkgs Ontons Wecels. Leiwonā.*

Lyugšona par Baznīckungu

Wysuwarigajs un želigajs Diws, kurs nu napabeigta Sowa lobuma esi pasaucis Sowu kolpu Ontonu del Wysuswatokas Uperes salikšonas un dud, ka ar Towu swatu žēlesteibu pastyprynots arwinu Jis wairok tyktu cīnigs sowas pasaukšonas un ka Towa swetiba padaritu augligus wysus Jo wordus un dorbus. Caur myusu Kungu Iezu Kristu. Amen.

1916. gada 12. februārī Moģiļevas kapitula vikārs bīskaps Jānis Cepļaks nozīmēja A.Veceli par palīgmācītāju Preiļos uz vienu gadu. Par to liecina paša bīskapa pavēle Nr. 909 ar attiecīgu parakstu un apaļo zīmogu. Tātad pirmā darbavieta bija Preiļi. Taču tajā laikā, kā zināms, plosījās I pasaules karš. Arī Preiļi izjuta I pasaules kara sekas.

Krievijas armijai atkāpjoties, 1915. gada jūnijā un sevišķi jūlijā sākās rūpniecības uzņēmumu evakuācija no Latvijas. No Daugavpils vien 75 rūpniecības objektus demontēja un evakuēja. Kopā ar rūpnīcām devās strādnieki un to ģimenes. Satraukums valdīja arī Preiļos, jo Daugavas kreisajā krastā jau saimniekoja vācieši.

Un nelaime nenāk viena... Jaunais priesteris juta arvien lielāku sagurumu un nespēku, sāka parādīties tuberkulozes pazīmes. Ko darīt? Priekšniecība nosūtīja A.Veceli uz Iljanskas draudzi Krasnojarskas tuvumā, kur 1910. gadā bija pabeigts celt Vissvētās Trīsvienības godam dievnams. Šeit bija apmetušies izceļotāji no Latgales. Taču jaunais priesteris uz turieni netika. Viņš apmetās pie kāda studiju biedra Polockā, kur vēl varēja noturēt dievkalpojumus.

Veselība tomēr arvien paslikt nājās. Labvēlīgi paziņas nokārtoja viņa pārvešanu uz Krimu ārstniecības nolūkos. Slimo priesteri ceļā pavadīja kāds priesteris, kura vārds nav zināms.

Krimu gan A.Vecelis sasniedza, bet veselību neizdevās atgūt. 1917. gadā (nav droši ziņāms) A.Vecelis mira. Krimā viņš arī tika apbedīts klintī izcirstā kapā.

Pēc A.Veceļa apbedīšanas pie tēva atbrauca kāds priesteris no Polockas, atvezdams satriecošas ziņas par dēla — priestera negaidīto nāvi svešumā un apbedīšanu Krimas kalnu klintī. Satriektā tēva galva vienā naktī kļuva balta ziedošas ābeles baltumā. Vēlāk tēvs aizbrauca uz Polocku un pārveda dēla atstātās grāmatas un citas mantiņas, ko bija saglabājuši labvēlīgie paziņas.

I pasaules kara apstākļos un arī pēckara gados nebija iespējams mirušo priesteri pārvest uz dzimtajiem Līvānu draudzes Veceļu kapiem.

Agra salna nokoda ziedu pašā plaukumā. Priesteris A.Vecelis nepaguva ilgi kapot Dievam. Viņa miesa atdusas svešumā.

Prelāts Staņilavs Vaikulis (1887. -iesv. 1910. -mir. 1961.), kas arī bija mācījies Pēterpils seminārā un labi pazina A.Veceli, bija tādās domās, ka A.Vecelis bija ļoti apdāvināts priesteris.

Par priesteri Antonu Veceli dažas rindas ir ievietojis toreizējais Preiļu draudzes vikārs Jāzeps Grišāns savā atmiņu grāmatā «Pa atmiņu stygom» I d. 212. lappusē.

Jācer, ka Līvānu draudzes locekļi neaizmirsīs mirušos priesterus, kuri dzimuši Līvānu draudzē un par tiem sirsnīgi lūgsies.

A.Budže,
Tilžas prāvests

Kādreiz — aprīli...

• 19. aprīlis — pirms 755 gadiem Rīgas bīskaps dāvināja Livonijas ordenim pusi Jersikas pils ar lauku īpašumiem. Minētais akts liecina, ka Jersikas valdnieks Visvaldis jau miris un viņa valstī valda bīskaps ar ordeni.

• 21. aprīlis — pirms 35 gadiem miris politiskais darbinieks, deputāts un ministrs Jānis Rubulis (dz. 1893.g.). 1917. gadā viņš piedalījās kā strēlnieku bataljonu pārstāvis un Latgaliešu sekcijas vadītājs pie Iskolastrela 1. Latgaļu kongresā Rēzeknē. Viņš bija Zemes padomes loceklis, Latviešu pagaidu nacionālās padomes (LPNP) loceklis, Satversmes sapulces un divu Saeimu deputāts (no Latgales zemnieku partijas).

Miķelis Bukšs grāmatā «Latgaļu atmūda. Idejas un ceiņas» sniedz sekojošu J.Rubuļa raksturojumu: «Izmontojūt parlamentarīša štovūkli, jys ryupējōs par sovom personeigom interesem. Kliva par vīnu nu Zemes bankas direktorim, kōrtōja transankcijas ar pūļu muižnīkim, kam beja īdūtas jūs naatsavynomōs daļas, bet kas poši beja aizceļōjuši uz Pūliju. Kai vysi to laika politiki, kas nanūsadorbōja ar idejiskom ceiņom par tautas tīseibom un vajadzeibom, J.Rubuļs nūdrūšinōja sovu lobklōjeibu ar nakustamim īpašumim.»

Sagatavoja **V.ROMANOVSKIS**

Novada zemessargi mērojas spēkiem

To, ka sportiskās sacensības Preiļu 35. Zemessardzes bataljonā ir lielā cieņā, liecina ikgadējās spartakiādes gandrīz no tā pastāvēšanas dienas. Bet kālab lai nepamērotos spēkiem ar citiem brigādes formējumiem? Šī iecere radās ne jau šodien, bet nu izdevās arī īstenot — 15. aprīlī Preiļos sabrauca visu Latgales novada zemessargu bataljonu, arī brigādes štāba, komandas, tādējādi atzīmējot mūsu zemessargu centienus. Par pavasara vai vasaras spartakiādi šīs sacensības nenosauca, taču dalībnieki, organizētāji un mājas saimnieki bija vienisprātis, ka jābūt tradicionālām.

Ierindas zemessargi sacentās šaušanā ar pistoli, svaru bumbas celšanā un virves vilkšanā. Piedalījās septiņas komandas.

Šaušanā labāk veicās Ludzas bataljona komandai, bet svaru bumbas celšanā, kad Jāzeps Brūvers to bija uzspiedis 90 reizes, kad daudz ko neatpalika arī A.Brencāns, V.Haritonovs un D.Šarkovskis — citiem zuda visas cerības tikt pie uzvarētāju goda. Virves vilkšanā nācās pacīnīties, taču sīvā neatlaidība guva virsroku: D.Valainis, V.Haritonovs, D.Šarkovskis, R.Kočkers, E.Pokšāns, G.Kalinkevičs, J.Brūvers un J.Trops prata noturēt līderu pozīcijas.

Pirmo vietu balvas — kausu preilieši tādējādi izcīnīja svaru bumbas celšanā un virves vilkšanā, kļuva arī par ceļojošā kausa ieguvējiem sacensību kopvērtējumā.

• Attēlā: Preiļu komanda cīkstās par uzvaru virves vilkšanā.

Jāņa Silicka foto

JAUNO MATEMĀTIĶU KONKURSS

5. kārtas rezultāti

I vieta: L.Melderei (Preiļu 1. vsk.), M.Čingulei (Salas pamatsk.), Z.Laizānei (Vārkavas vsk.), Aglonas vsk. 4.a klasei.

II vieta: I.Rūsiņai (Jersikas pamatsk.), M.Spriņģei (Rudzātu vsk.), L.Kazakovai (Līvānu 1. vsk.), A.Valterei (Riebiņu vsk.), L.Ancānei (Preiļu 1. vsk.).

III vieta: R.Landsbergai (Aglonas vsk.), K.Tumašovai (Riebiņu vsk.), A.Kalvānam (Riebiņu vsk.).

Atzinība: O.Nazarovai (Preiļu 2. vsk.).

5. kārtas uzdevumu atbildes

1. Piemēram tā.

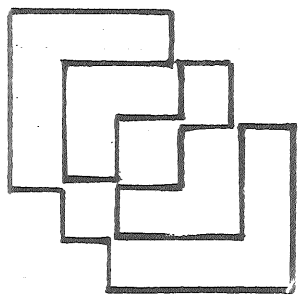

2. Viens kungs parved pari upei vispirms divas dāmas, pēc tam trīs kungus un visbeidzot divas pēdējās dāmas.

3. Četrus ābolus sadala trīs vienādās daļās un trīs ābolus četrās vienādās daļās. Katram bērnam iedod vienu trešdaļu un vienu ceturtdaļu.

4. Tādu naturālu skaitļu nav. Šo faktu var pierādīt daudzos veidos. Viens no vienkāršākajiem: divu blakus esošu skaitļu kvadrāti ir viens — pāra skaitlis, bet otrs — nepāra. Tātad šo skaitļu starpība ir nepāra skaitlis, tātad nevar būt 200.

5. Rindas 1994. cipars ir skaitlī 701 un tas ir 0.

Un nu — šajā mācību gadā pēdējās,

6. KĀRTAS UZDEVUMI

1. Arābu matemātiķa Bega-Edina uzdevums.

Atrast skaitli, kuru pareizinot pašu ar sevi, pēc tam pieskaitot 2, pēc tam pareizinot ar 2, pēc tam pieskaitot 3, pēc tam izdalot ar 5 un visbeidzot pareizinot ar 10, iegūst 50.

2. Vai 5x6 rūtiņu taisnstūri var sadalīt gabaliņos tā, lai neviena taisna griezuma līnija neietu no vienas taisnstūra malas līdz otrai.

3. Septiņu atšķirīgu veselu skaitļu a, b, c, d, e, f, g vidējais aritmētiskais ir 7. Pieņemsim, ka g ir vislielākais no šiem skaitļiem. Kāda var būt g lielākā skaitliskā vērtība?

4. Ja ūdens plūst pa pirmo cauruli, tad tas tvertni var piepildīt vienā dienā, ja pa otro cauruli — tad divās dienās, ja pa trešo cauruli — trijās dienās, ja pa ceturto cauruli — četrās dienās.

Cik ilgs laiks nepieciešams, lai piepildītu baseinu, ja ir atvērtas visas četras caurules?

5. Sena ķīniešu spēle «Cjan-šic-dzi».

Spēlē piedalās divi spēlētāji, kuri gājienus izdara pēc kārtas. Izdarīt gājienu nozīmē ņemt akmeņus no divām akmeņu kaudzēm. Akmeņi jāņem ievērojot sekojošus likumus. Drīkst ņemt

1) vai nu vienalga cik akmeņus no 1. kaudzes (drīkst ņemt arī uzreiz visus),

2) vai nu vienalga cik akmeņus no 2. kaudzes (varbūt visus),

3) vai arī no abām kaudzēm vienādu skaitu akmeņu (piemēram, no 1. kaudzes četrus un no 2. kaudzes četrus).

Zaudē tas, kuram vairāk nav ko ņemt.

Kurš spēlētājs noteikti var uzvarēt pareizi spēlējot, ja sākumā doti:

a) 1. kaudzē 7 akmeņi, 2. kaudzē — 5 akmeņi;

b) 1. kaudzē 10 akmeņi, 2. kaudzē — 6 akmeņi.

Ja Tu mācies ne vecākā kā 7. klasē un esi izrēķinājis kādu uzdevumu, tad savu risinājumu vari sūtīt M.Seilei, Daugavpils ielā 34, Preiļos, LV-5301. **Atbilžu iesūtīšanas termiņš — 30. aprīlis.**

Visi jauno matemātiķu konkursa dalībnieki un citi interesenti būs ļoti gaidīti konkursa noslēguma pasākumā sestdien, 14. maijā plkst. 10.00 Preiļu 1. vidusskolā.

Paldies konkursa balvu fonda sponsoriem: Latvijas Universitātes Neklātienes matemātikas skolai un firmai «Arka».

Labu veiksmi, risinot pēdējās kārtas uzdevumus!

• Jurista padoms

Zemes iegūšana īpašumā

Likumā «Par zemes privatizāju lauku apvidos», ko pieņēma Latvijas Republikas AP 1992. gada 9. jūlijā, 15. pantā noteikts, ka pilsoņiem var piešķirt zemi īpašumā par samaksu. Citi Latvijas Republikas likumdošanas akti noteikuši, ka pašlaik zemi var iegūt īpašumā par samaksu tikai ar sertifikātiem līdz 1996. gada 31. decembrim.

Īpašumā par samaksu piešķiramās zemes platības maksimālais lielums ir 100 hektāri, bet mežu platības maksimālais lielums 50 hektāri.

Kā tas viss notiek?

Vispirms jāuzraksta iesniegums vietējai pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas zeme. Vienlaicīgi jātaisa zemes lietojuma un robežu plāns, ko dara zemes dienests.

Plānu apstiprina Rīgā «Zemes projektā». Rīgā veic arī aprēķinus, cik sertifikātu nāksies maksāt par noteikto platību. Mežu vērtē atsevišķi — Preiļu rajonā Līvānu virsmežniecības darbiniece Irēna Kovaļevska.

Kad aprēķins un lietojamās zemes plāns gatavs, pagasta valde vai sesija pieņem lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu.

Tad nākamajam zemes īpašniekam noteiktais sertifikātu daudzums jāpārskaita Zemes un hipotēku bankas rēķiņā. Kad tas izdarīts, nākamais īpašnieks slēdz līgumu ar Zemes un hipotēku banku par zemes izpirkšanu vai nu uzreiz vai arī uz ilgāku laiku ar pakāpenisku izmaksu.

Līgumu apliecina notārs, un tas ir jāiereģistrē tā rajona Zemes grāmatā, kur atrodas jauniegūtais nekustamais īpašums.

Mantojuma līgums

1937. gada Civillikums paredz ne tikai testamentāro, likumisko, bet arī mantošanu pēc līguma.

Mantojuma līgumam ir dažas priekšrocības attiecībā pret testamentāro, kuru par spēkā esošu atzīst tiesa (tikai tad iestājas mantošanas tiesības). Mantojuma līgums pēc līdzēja (mantojuma atstājēja) nāves uzreiz reģistrējams Zemes grāmatu nodaļā pēc nekustamā īpašuma atrašanās vietas. Līdz ar reģistrāciju mantiniekam rodas īpašuma tiesības uz atstāto mantojumu.

Mantojuma līgumā viens līdzējs (līguma slēdzēja puse) ir preventīvais mantojuma atstājējs, bet otrs — mantinieks. Ar šo līgumu pirmais līdzējs piešķir otram mantojuma tiesības uz savu mantojuma daļu. Neatraidāmo mantinieku tiesības uz viņu neatņemamo daļu paliek spēkā arī slēdzot mantojuma līgumu. Ja mantojuma līgumā tas nav ņemts vērā, pēc neatraidāmo mantinieku prasības šis līgums neatņemamās daļas apmērā nestāsies spēkā. Kad īpašuma tiesības uzreiz pēc nāves nostiprinātas Zemes grāmatā, neatraidāmie mantinieki var sniegt prasību tiesā.

Abām pusēm jābūt spējīgām slēgt līgumu. Spēja slēgt mantojuma līgumu mantojuma atstājējam ir tāda pati kā spēja rakstīt testamentu.

Mantojuma līgums katrā ziņā jāapliecina pie notāra, pretējā gadījumā tas nestājas spēkā. Šā līguma slēgšana vietējā pašvaldībā nav atļauta. Kamēr mantojuma atstājējs ir dzīvs, mantiniekam pēc līguma ir tikai nogaidu tiesības uz nākamo mantojumu. Īpašnieks paliek mantojuma atstājējs, viņš šo mantu pārvalda, lieto, gūst ienākumus un tā tālāk. Viņam ir liegta vienīgi iespēja to atsavināt, tas ir, dāvināt, pārdot. Nekustamo īpašumu atsavināt mantojuma atstājējs nevar tāpēc, ka mantojuma līgums jāreģistrē Zemes grāmatā un reģistrēšana jau nozīmē atsavināšanas aizliegumu.

Vienpusēji atteikties no mantojuma līguma nevar neviens no līdzējiem.

L.Mičule,
Preiļu rajona Zemes grāmatu nodaļas priekšniece

Kultūras jaunumi

• Kaut arī nav paredzēti lieli dziesmu svētki, kori tomēr nevar zaudēt formu. Šogad plaši tiks atzīmēta E.Melngaiļa 100. dzimšanas diena, arī Daugavpilī notiks tai veltīta lielā dziesmu diena. Bet pirms tās — novadu skates. Nupat tāda notika Rēzeknē. Šajā skatē Preiļu rajona skolotāju koris ieguva trešo vietu, aiz sevis atstājot dažu labu slavenību.

• Pavisam mazi dziedātāji, tā sauktie cālēni savas dotības rādīs rajonu un pilsētu mazo vokālistu konkursos «Cālis-94». Visu talantīgu dziedātāju vecāki, kuru bērniem vēl nav seši gadi, tiek aicināti līdz aprīļa beigām pieteikt savas atvases rajona konkursam rajona kultūras namā. Repertuāram jāsagatavo divas dziesmas pēc brīvas izvēles.

L.Rancāne

Rudzātu speciālā internātskola

Sabiedrības pamats ir veselīga un laimīga ģimene. Diemžēl gan nelabvēlīgo ekoloģisko apstākļu dēļ, gan citu patogēnu faktoru ietekmē (alkoholisms, toksikomānija, narkomānija, ar ārstu nesaskaņota dažādu medikamentu lietošana utt.) arvien biežāk piedzimst bērni ar fiziskās un garīgās attīstības defektiem. Pieaug arī to bērnu skaits, kuri fiziskās attīstības un psihiskās darbības defektus gūst savas individuālās dzīves laikā.

Mūsu skolā mācās 71 skolēns, no tiem 43 bērni ir bāreņi, kuri visu laiku dzīvo skolā gan ziemas brīvdienās, gan vasaras brīvdienās.

Speciālajām skolām bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem darbmācības programma veidota ar praktisku ievirzi:

— tās būtība ir iemācīt un radināt skolēnus veikt vienkāršus, atbilstošus darbus, sekmēt adaptāciju;

— apgūto prasmju izmantošana dažādās situācijās gan mācību laikā, gan patstāvīgajā dzīvē. Zēniem — kokapstrāde, metālapstrāde, dzīvokļa un sadzīves iekārtu vienkāršākais remonts, meitenēm — uzturmācība, šūšana, rokdarbi, lauksaimniecības darbi. Stundu skaitu atsevišķiem darba veidiem, tēmu apgūšanas secību skolotājs var variēt, vadoties pēc vietējiem apstākļiem, skolas atrašanās vietas, bērnu attīstības un apmācības līmeņa. Mācību saturu var papildināt, ņemot vērā kadru piemērotību, materiālo bāzi un reģionālās īpatnības, tāpat diferencētu pieeju skolēnu interesēm, spējām (būvdarbi, santehniskie darbi, apavu remonts u.c.).

Skolēniem gatavojamie izstrādājumi jāizvēlas tādi, lai piesaistītu noturīgu interesi, attīstītu radoša darba iezīmes, ievērotu latviešu darba labās tradīcijas un etnogrāfiskus elementus un lai izstrādājums būtu noderīgs, praktiski izmantojams.

5.a un 7.a klasēs skolotāja Helēna Stašulāne meitenēm māca adīt čības, zeķes, cimdus, šūt; zēniem skolotājs Juris Kursītis māca kokapstrādi, darbu ar klūdziņām un dažādus remontdarbus. 6.a klasē skolotājs Andris Svencis zēniem māca darbu ar mālu, kokapstrādi, virpošanu, dažādus remontdarbus; meitenēm skolotāja Lūcija Kudiņa — adīt cimdus, zeķes, šalles, dažādus rokdarbus — bārkšu tehnikā, izšūšanu, mezglošanu un šūšanu. 6.b klasē skolotājs Jānis Vjakse zēniem māca kokapstrādi no pašas koksnes izgriešanas līdz tās sagatavošanai, darbus ar saknēm, dažādus remontdarbus; meitenēm skolotāja Natālija Vārpsaliete ar bagātīgu izdomu māca dažādus rokdarbus bārkšu tehnikā, rišeljē, dažādus rokdarbus krustdūrienā, ada rakstainus dūraiņus, zeķes, mežģīņu tehnikā pirkstaiņus cimdus, šuj un lieliski māca meitenēm uzturmācību. Otrajai meiteņu grupai 7.a klasē mājturību māca Agita Vjakse. Ar bagātīgu rakstu klāstu skolotāja meitenēm māca adīt vestes, džemperus, svārkus, mežģīņrakstā adīt zeķes, latviešu gaumē dažādus rakstainus cimdus, rudenī un pavasarī strādā dažādus lauksaimniecības darbus.

3.b klasē un 4.a klasē zīmēšanu un rokdarbus māca skolotājas Juzefa Brakovska un Inga Kažociņa. Te pirmās iemaņas bērni apgūst adīšanā, izšūšanā, pogcaurumu apstrādē, veļas un zeķu lāpīšanā. Daudz strādā ar dabas materiāliem, zīmē.

Mūsu skolā bērniem māca lasīt, rakstīt, bet vislielākā uzmanība tiek pievērsta praktiskā darba iemaņu apgūšanai, kuras vajadzīgas un noder turpmākajai praktiskajai dzīvei. Amatmācības un mājturības stundas mūsu skolā ir vairāk nekā masu skolā. Zēni un meitenes tiek dalīti atsevišķās grupās (5 un vairāk skolēni grupā): 5. klasē — 6 stundas nedēļā, 6. klasē — 8 stundas nedēļā, 7. klasē — 10 stundas nedēļā, 8. klasē — 20 stundas nedēļā.

Cienījamie vecāki! Ja bērnam neveicas ar mācībām masu skolā, ja jūsu bērns atbilst mūsu skolas bērnu kontingentam, sūtiet droši uz mūsu mācību iestādi. Beidzot mūsu skolu, jūsu bērns būs apguvis daudzas praktiskā darba iemaņas, kuras noder sadzīvē.

Te notiek cīņa par cilvēka atdošanu saprāta dzīvei, ģimenei un darbam. Taču nepietiek tikai ar vēlēšanos palīdzēt. Ir jāzina mūsu skolas audzēkņu psihiskās un fiziskās īpatnības, viņu intelektuālās darbības noviržu būtība un cēloņi.

Mūsu valstī ir globāli jādomā par bērniem ar attīstības traucējumiem, lai viņi varētu būt zem jumta arī tad, kad beidz skolu (t.i. bāreņi). Tātad mūsu bērniem — bāreņiem pēc skolas beigšanas ir vajadzīgi pansionāti, patversmes, kur viņi varētu dzīvot, strādāt attiecīgi savam attīstības līmenim un tiktu aprūpēti.

Lūcija Kudiņa,
direktora vietniece mācību un audzināšanas darbā Rudzātu speciālajā internātskolā

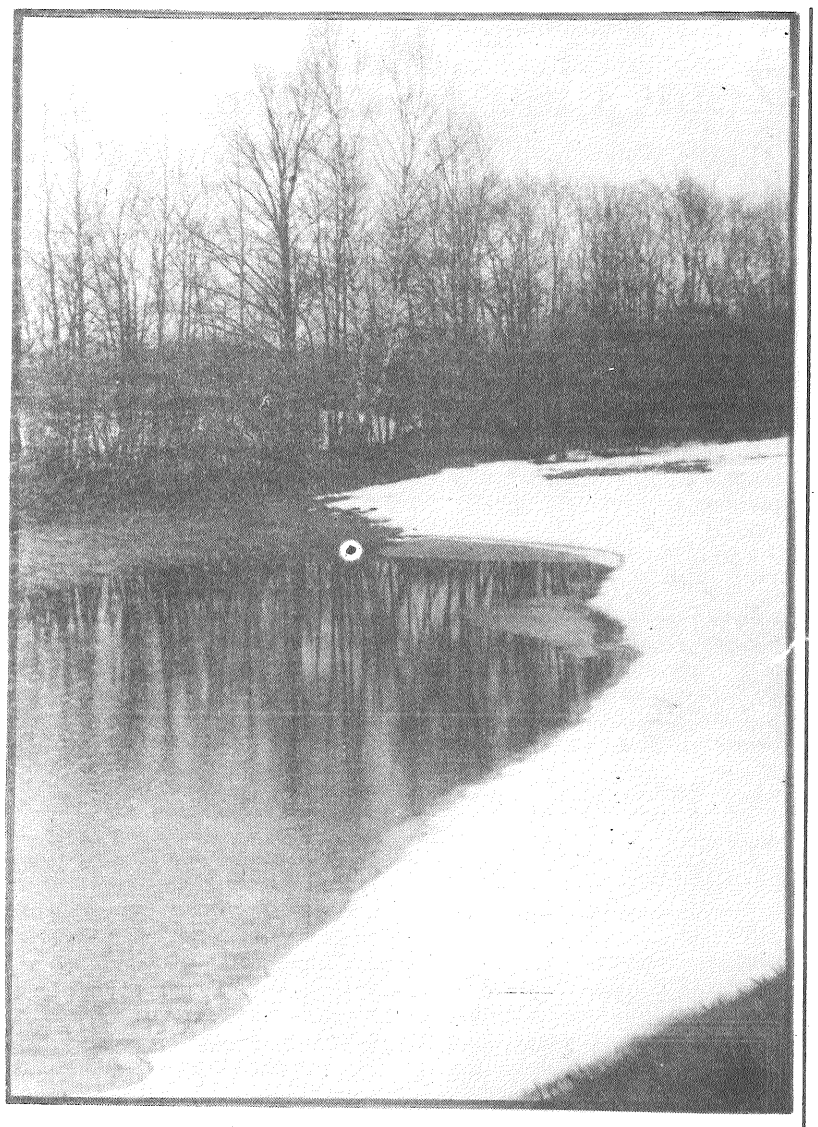

♦ *PAVASARIS.* Kazimira Gailuma foto

Televīzijas programma

Piektdiena, 22. aprīlis

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 Dona Beiža. 19.00 Arēna. 19.25 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.20 TV - puikām un meitenēm. 20.30 Panorāma. 21.15 Aiz priekškara. 22.05 F.Šillers. Marija Stjuarte. 0.55 Nakts seanss.

LATVIJAS TV II

18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Uz Parlamenta kāpnēm. 19.35 Populārzinātniska programma. 20.20 Ziņas. 21.05 Koncerts. 21.25 Cilvēks zvēru pasaulē. 22.00 Ziņas. 22.15 E iela. Mākslas filma. 23.05 TV veikals.

OSTANKINAS TV

5.15 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 TV Financial Times. 8.00 Ziņas. 8.20 Ciemos pie pasakas. 9.25 Ceļā uz Vemblija stadionu. 10.25 Koncerts. 10.50 Preses ekspresis. 17.00 Ziņas. 17.25 SHL kausa izcīņa. 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Brīnumu lauks. 21.40 Nedēļas cilvēks. 22.00 Ceļojums uz laimīgo Arābiju. Mākslas filma. 23.30 Ziņas. 23.35 Preses ekspresis. 23.45 Muzikāls raidījums.

Sestdiena, 23. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Muzikāls rīts bērniem. 10.20 Brīvbiļete uz teātri. 10.55 Dona Beiža. 11.45 Skaistumam un veselībai. 12.00 Globuss. 12.35 Zīmes. 13.20 Aci pret aci. 14.10 Rēdereja. 14.55 I.Dumpe un A.Rumjancevs P.Čaikovska baletā Apburtā princese. 15.25 Tā esot bijis, tā varētu būt... 15.45 Spēle. 16.15 Mūzika atpūtai. 16.45 No aktiera nāk joki. 17.15 Noslēpumainais viesis. 18.00 Ziņas. 18.05 Dona Beiža. 18.55 Atgriezies... 19.35 Skatuve. Populārākais aktieris februārī. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Savai zemītei. 22.00 De Granšānu ģimenes noslēpumi. Mākslas filma. 23.30 Ar dziesmu par dzīvi. 0.15 Radiators.

LATVIJAS TV II

15.10 TV Polonia. 16.25 Ukraina. 16.40 Latloto. 16.45 Vācu valoda. 17.00 Worldnet piedāvā... 17.20 Biznesa ābece visiem. 17.45 Volejbols. 18.45 Reģionālās TV piedāvā... 19.15 Kristīgā pasaule. 19.30 Prezidenta laiks. 20.00 Mikrofona muzikālā televīzija. 20.30 Panorāma. 21.00 Stop! 21.05 Glābējzvans. 22.00 Ziņas. 22.15 Apsveikumu koncerts Daudz laimes!

OSTANKINAS TV

6.20 Rīta vingrošana. 6.35 Lietišķā cilvēka sestdienas rīts. 7.10 Sports un izredzes. 7.40 Mācītāja uzruna. 8.00 Maratons-15 piedāvā... 8.30 TV un radio kompānija Mir. 9.55 Rīta pasts. 10.25 Padomi kulinārijā. 10.40 Kalpojot mūzām. 11.10 Solo. 11.20 Medicīna tev. 11.50 Čapajevs. Mākslas filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Rinaldo Rinaldini - laupītāju barvedis. Mākslas filma. 14.50 Labirints. 15.20 Ultra-si. 15.50 Spēlējiet, harmonikas! 16.35 Dzīvnieku pasaulē. 17.15 Lieliskais septiņnieks. 18.05 Pirms un pēc. 18.50 Mākslas filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Mākslas filma. 21.35 Dziesmu festivāls Sanremo. 22.25 Jaunā pirmdiena.

Svētdiena, 24. aprīlis

OSTANKINAS TV

6.45 Rīta vingrošana. 7.00 Stunda gara stiprināšanai. 8.00 Artkurjers. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Poligons. 9.30 Sportloto izloze. 9.45 Kamēr visi mājās... 10.15 Rīta zvaigzne. 11.05 Maratons-15. 11.45 Es esmu sieviete. 12.15 Aviokosmiskais salons. 12.30 Sveicināti. 13.00 Mult. filma. 13.10 Kusto komandas zemūdens odiseja. 14.00 Ziņas. 14.20 Dialogs tiešajā ēterā. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.50 Špikeris. 15.55 Mult. filmas. 16.45 Starptautiskā panorāma. 17.25 Amatnieks. 17.30 Ziņas. 17.45 Visas biļetes izpārdotas. 18.30 Autošovs. 18.45 TV locis. 19.00 Kāds būs laiks? 19.10 Es esmu kautrīgs, bet ārstējos. Mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 Ēterā mūzika. 22.50 Programma X. 23.00 Ziņas. 23.05 Kāds būs laiks? 23.10 Starptautiskais šaha zibensturnīrs.

PAJŪ SABIEDRĪBAS «ROŽUPE» VALDE
PAZIŅO DALĪBNIEKIEM,
ka Mežancānu slaucamo govju fermas privatizācija notiks 28. aprīlī plkst. 10.00.
Tālrunis uzziņām 58546.

Sporta klubs «Cerība» informē

♦ Volejbols

Fantastiski veiksmīgi pēdējā laikā spēlē SK «Cerība» treneres Zojas Jakimovas audzinātās volejbolistes. Preilietes ir kļuvušas par Latvijas jaunatnes čempionēm 2 vecuma grupās (pavisam jaunatnes meistarsacīkstes noris 4 grupās).

C-I grupā (1980.dz.g.) finālturnīrs notika Kuldīgā. Preiļu meitenes priekšsacīkstēs ar 2:0 pārspēja Kuldīgu un Rīgas Volejbola skolas I un II komandu, bet piekāpās Daugavpils komanai 1:2. Pusfinālā preilietēm vēlreiz vajadzēja mēroties spēkiem ar RVS-I, un atkal uzvara — 3:0. Finālā jātiekas ar mūsu komandas pāridarītājām — Daugavpils pārstāvēm. Acīmredzot preilietēm vēlēšanās revanšēties bija lielāka nekā daugavpilietēm vēlēšanās vēlreiz pierādīt savu pārākumu, rezultātā uzvara 3:1 un par Latvijas jaunatnes čempionēm sevi var dēvēt Oksana Jakovļeva, Līga Petrova, Jūlija Vilcāne, Ivita Zaharāne, Aiga Zaharāne, Taņa Volkova, Marina Skutele, Ella Džeriņa un Sanita Glužina.

C-II grupā (1981.dz.g.) labākās Latvijas meiteņu komandas pulcējās Daugavpilī. Arī šinī grupā galvenās pretendentes uz uzvaru bija Preiļu un Daugavpils pārstāves. Priekšsacīkstēs Preiļu meitenes ar 2:0 pārspēja Kuldīgas, RVS-I, RVS-II, Daugavpili-II un ar 2:1 Daugavpils-I komandu, kura arī samērā viegli pārspēja pārējās pretinieces. Tātad superfinālā Preiļi — Daugavpils-I. Diezgan īpatnēja situācija valdīja Daugavpils Volejbola skolas tribīnēs, jo Preiļu meitenes atbalstīja gan šīs vecuma grupas zēnu komandas, kurām turpat risinājās finālturnīrs, gan SK «Cerība» pieaugušo futbolkomanda, kura bija ieradusies uz treniņspēli Daugavpilī — tā ka preilietes vairāk jutās mājās nekā daugavpilietes. Vai nu palīdzēja skatītāju atbalsts, vai lielāka trenētība — galarezultāts 3:1 Preiļu SK «Cerība» labā. Mūsu komandā spēlēja Aiga Zaharāne, Oksana Jakovļeva, Olga Točko, Taņa Volkova, Ella Džeriņa, Sanita Luriņa, Natālija Sparāne un Vita Školina. Vēl jāpiebilst, ka finālturnīrā Kuldīgā par labāko spēlētāju Preiļu komandā tika atzīta Oksana Jakovļeva, bet Daugavpilī labākā no preilietēm bija Taņa Volkova.

Imants Babris,
SK «Cerība» priekšsēdētājs

LŪDZAM APMEKLĒT
gadatirgu Līvānos 23. aprīlī plkst. 8.00.
Līvānu PB valde

Lietotu importa apģērbu (Somija) tirdziņš Preiļu kultūras namā 22. aprīlī plkst. 10.00.

PĀRDODAM
☛ importa bekona cūkgaļu par 0,95 Ls/kg.
Meklējam pastāvīgus pircējus un tirdzniecības aģentus. Organizējam piegādi pa Latgali.
Tel. Daugavpilī (254) 55181, 55169.

☞ Pārdod

M-2104 (1977.g.) labā tehniskā stāvoklī. Tel. 37553;

* * *

Moskvič-2140 labā tehniskā kārtībā, jaunu dīzeļelektrostaciju, 30 kw. Zvanīt 41235 vakarā;

* * *

M-403. Tel. 44089;

* * *

VAZ-21053 (1982.g.) labā tehniskā kārtībā. Tel. 23915;

* * *

VAZ-21013 (1988.g.) labā tehniskā stāvoklī (nobraukts 57000) par $ 2200. Iespējami varianti. Tel. 21151, 24292;

* * *

jaunu traktora pļaujmašīnu par Ls 190. Tel. 23798;

* * *

importa bērnu ratus tumši sarkanā krāsā par Ls 20. Tel. 21567;

* * *

garāžu Līvānos. Zvanīt 43692 vakaros;

* * *

māju ar dārzu Līvānos. Zvanīt 41468 vakaros;

* * *

lēti pusi dzīvojamās mājas, ir mežs, zeme. Tel. 23424;

* * *

lauku mājas Rožupes pag. «Starēs», 14 ha zemes. Vaivode;

* * *

nepabeigtu māju. Tel. 42587;

* * *

māju ar saimniecības ēkām Rēzeknes rajonā 3 km no Viļāniem, apdzīvotā vietā asfaltēta ceļa un upes malā. Zvanīt Rēzeknē 24965 vakaros;

* * *

māju Rēzeknē. Zvanīt Rēzeknē 24965 vakaros;

* * *

māju laukos. Tel. 22806;

* * *

lēti ZIL-130 (1984.g., izotermisks furgons), mikroautobusu Volkswagen Transporter (1981.g., kravaspasažieru, kravnesība 1,5 t), GAZ-53 (1984.g., izotermisks furgons). Iespējams barters. PĒRK GAZ-53 dzinēja rezerves daļas. Tel. 22506, 24443;

* * *

dīvāngultu (Ls 79), adāmmašīnu Neva-5 (Ls 65). Viss jauns. Tel. 42580;

* * *

2 teles (8 mēn. un 6 mēn.). Tel. 65058;

* * *

teļu (gotiņa). Tel. 21113;

* * *

govi. Tālr. 58563;

* * *

1 g. vecu kumeļu. Tel. 50454;

* * *

sešviļņu šīferi. Tel. 23643 vakaros;

* * *

T-74 rezerves daļām. Tel. 23780;

* * *

lauku māju ezera krastā, «Javu» ar blakusvāģi. Tel. 42008.

☞ Pērk

papīrmalku mežā. Sniedz izvešanas pakalpojumus rajona robežās. Tel. 54659.

☞ Maina

2-istabu dzīvokli pret 1,5 istabu dzīvokli. Tel. 24276.

☞ Dažādi

Vajadzīga aukle 10 mēnešus vecam bērnam. Rušonas pag. «Bašķi», māja nr. 2, dzīvoklis 9.

Telekompānija LTS — Latgales Televīzijas sabiedrība
laika posmā no 23. aprīļa līdz 25. maijam veido raidījumu ciklu «Vēlēšanu labirints», kas ieplānots kā pirmsvēlēšanu televīzijas debates. Šajās debatēs tiek dota iespēja piedalīties visiem pašvaldību vēlēšanu deputātu kandidātu sarakstu pārstāvjiem. Iespēja izteikt savu viedokli deputātu kandidātiem tiek piedāvāta bez maksas. Telekompānija LTS gaida pieteikumus no Latgales pilsētu un rajonu vēlēšanu apvienībām un politiskajām partijām, kuras vēlas iesaistīties televīzijas debatēs.
Telefons 246-23775, fakss 246-33838.

Sūra lāse acīs krājas,
Vaigam pāri slīd.
Tu vairs mājās nepārnāksi
Šovakar, ne rīt.
Z.Vijupe

Izsakām dziļu līdzjūtību Benitai Kuzminovai, TĒVU izvadot pēdējā gaitā.
Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvs

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
Ā.Elksne

Sērojam kopā ar Spriņģu ģimeni, no TĒVA un VECTĒVA atvadoties.
Rudzātu vidusskolas 5. un 8. klašu skolēni un vecāki

To melno sāpi svešam neizstāstīt,
To bēdu nepacelt, kas sirdi spiež.

Skumju brīdī esam kopā ar skolotāju Venerandu Spriņģi, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Darba biedri

Выражаем соболезнование Викарию Моисеевичу Ефимову, его родным и близким в связи со смертью ОТЦА.
Администрация Прйльской средней школы №2

Baltā, baltā lakatiņā
Aiziet mātes balss un bēdas.
I.Lasmanis

Sērojam kopā ar Jakovļevu ģimeni, no MĀTES atvadoties.
Jaunsilavu skolas kolektīvs

Vien paliks mīlestība tava
Kā sāpju un kā laimes mērs.

Dalām sāpju smagumu ar Janīnu Poplavsku, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Bijušie zootehniķi un vetdarbinieki

Smelies spēku dzīves ritmā,
Glabā tēva padomiņu.

Skumju brīdī esam kopā ar Janīnu Poplavsku, TĒTI smiltājā izvadot.
Lauksaimniecības departamenta un rajona zootehniķi

Mīļo tētiņ, tavas rokas
Dzīvē prata tikai dot.
Tikai vienu nepaspēji —
Pasniegt roku aizejot.

Skumju brīdī esam kopā ar Janīnas Poplavskas ģimeni, TĒVU smiltājā pavadot.
Mājas kaimiņi

NOVADNIEKS
Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 4937 eksemplāri. Pas. № 667

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.